

การจัดการพัสดุ

ตามระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน
ว่าด้วยการพัสดุของกองทุนพัฒนาไฟฟ้าเพื่อการ
พัฒนาหรือฟื้นฟูท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากการ
ดำเนินงานของโรงไฟฟ้า พ.ศ. 2555

กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

The comptroller General's Department

สำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

0-2127-7000 ต่อ 4589

วารี แวนแก้ว

หลักการเบื้องต้น

ข้อ 6 การดำเนินการเกี่ยวกับพัสดุ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ แผนงาน
งบประมาณ โดยคำนึงถึง

- ➡ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เปิดเผย โปร่งใส ตรวจสอบได้
- ➡ คุ่มค่าของเงิน ได้พัสดุคุณภาพดี เหมาะสมกับการใช้งาน
- ➡ ใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศและกิจการของคนไทย
- ➡ ไม่ให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบ ให้เกิดการแข่งขันอย่างเป็นธรรม
การเสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน (ให้เป็นไปตามระเบียบฯ ราชการ)

การคัดเลือกคุณภาพคุณสมบัติของพัสดุ ที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ (หากเป็นราชการ)

- ◎ ระเบียบฯ ข้อ 42 (3) กำหนดให้คัดเลือกคุณภาพคุณสมบัติที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการได้อีกขั้นตอนหนึ่ง
- ◎ หนังสือ นร (กวพ) 0901/ว 48 ลงวันที่ 14 กค. 29 พิจารณาจากเกณฑ์ที่ส่วนราชการไม่สามารถกำหนดไว้ในเงื่อนไขสอบราคาได้
- ◎ พรฎ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา 23 ให้ส่วนราชการพิจารณาผลดี ผลเสีย ประโยชน์ระยะยาว การดูแลรักษา ฯลฯ

การตรวจสอบผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน (ระเบียบข้อ ๕ ประกอบข้อ ๑๕ ตริ วรรคสอง)

ผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน หมายถึง

1

บุคคล / นิติบุคคล
เป็นผู้มีส่วนได้เสีย
(ทางตรง/อ้อม)
รวมคู่สมรส/บุตร
ยังไม่บรรลุนิติภาวะได้แก่

มีความสัมพันธ์ในเชิงบริหาร

มีความสัมพันธ์ในเชิงทุน

มีความสัมพันธ์ในลักษณะไขว้กัน

2

เข้าเสนอราคา / เสนองาน ในคราวเดียวกัน

ความสัมพันธ์ในเชิงบริหาร

ความสัมพันธ์ในเชิงทุน

หุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนสามัญ

หุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดใน หจก.

ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ใน บจก. บ.มหาชน
(>25% / กวพ.กำหนด)

หุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนสามัญ /
หจก.

ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ใน บจก.
บมจ.

ความสัมพันธ์ในลักษณะไขว้กัน

- ผู้จัดการ
- หุ้นส่วนผู้จัดการ
- กรรมการผู้จัดการ
- ผู้บริหาร
- ผู้มีอำนาจในการดำเนินงาน

หุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนสามัญ / หจก.

ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ใน บจก. / บมจ.

Ex.

บริษัท A

บริษัท B

หจก. C

**เชิง
บริหาร**

นาย ก.

กรรมการผู้จัดการ

นาย ข.

กรรมการผู้จัดการ

นาย ก. เป็น

หุ้นส่วนผู้จัดการ

**เชิง
ทุน**

นาย ก.

ถือหุ้น 26%

นาย ก.

ถือหุ้น 20%

นาย ก.

เป็นหุ้นส่วนประเภท
ไม่จำกัดความรับผิดชอบ

**เชิง
ใจ**

นาย ก.

ถือหุ้น 26%

นาย ก.

เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ

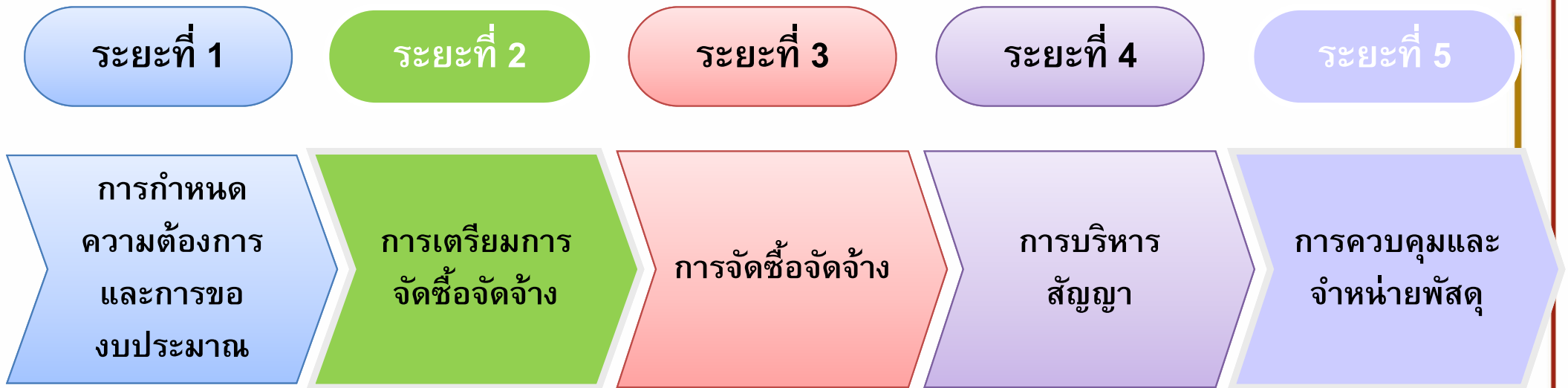
การแบ่งซื้อแบ่งจ้าง

การแบ่งซื้อ แบ่งจ้าง หมายถึง การลดวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง
ในครั้งเดียวกัน ออกเป็นหลายครั้ง

โดยไม่มีเหตุผลความจำเป็น และมีเจตนาที่
จะหลีกเลี่ยง

- 1) แบ่งวงเงิน ให้ลดลงเพื่อเปลี่ยนวิธีจัดหาพัสดุ
- 2) ให้ผู้มีอำนาจสั่งซื้อ สั่งจ้าง เปลี่ยนไป

กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ

ระยะที่ 1 การกำหนดความต้องการและการของบประมาณ

การกำหนดความต้องการ

- ความต้องการในลักษณะนโยบาย เช่น การสร้างอาคารสำนักงาน ฯลฯ
- ความต้องการในลักษณะเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานปกติ เช่น การจัดซื้ออุปกรณ์สำนักงาน การจ้างเหมาทำความสะอาด การจัดซื้อเพื่อทดแทนของเดิม ฯลฯ

การของบประมาณ

- รวบรวมความต้องการ ทั้งในส่วนของนโยบายและเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานปกติแล้ว ของบประมาณประจำปี

ระยะที่ 2 การเตรียมการจัดซื้อจัดจ้าง

เมื่อ ได้รับงบประมาณให้รับดำเนินการ

- จัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างของทุกโครงการ/งานที่ได้รับงบประมาณ
- จัดเตรียมประกาศจัดซื้อจัดจ้าง
- กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ (Specification)
- กำหนดช่วงเวลาการส่งมอบพัสดุ
- กำหนดราคากลางงานซื้อ งานจ้าง งานจ้างก่อสร้าง

หลักการในการกำหนด

Spec.

ความเปิดเผย โปร่งใส และเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันกัน
อย่างเป็นธรรม

การระบุคุณลักษณะเฉพาะของสิ่งของหรือยี่ห้อสิ่งของ

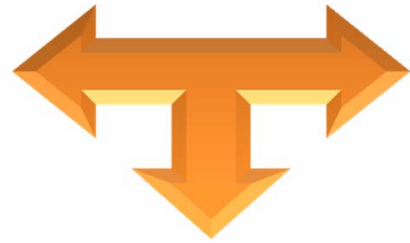
การใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศและกิจการของคนไทย

การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

คุณสมบัติของผู้เสนอราคาตามที่ กวพ. กำหนด

การระบุคุณลักษณะเฉพาะของสิ่งของหรือยี่ห้อสิ่งของ

งานก่อสร้าง

1 มติ ครม. 23 มี.ค. 20
(ที่ สร 0203/ว 52 ลว. 28 มี.ค. 20)

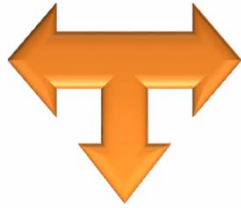
กำหนดรายการในการก่อสร้าง

1. มี มอก. หรือ กระทรวง
อุตสาหกรรมรับรองแล้ว หรือ
มีมาตรฐานที่ส่วนราชการอื่น
กำหนดไว้ ก็ให้ระบุตาม
มาตรฐานนั้นได้ ตามความ
จำเป็น

2. กรณียังไม่มีมาตรฐาน ถ้าส่วนราชการจำเป็นต้องใช้
สิ่งของที่เห็นว่ามีคุณภาพดีเป็นที่นิยมใช้ในขณะนั้น
และจำเป็นต้องระบุชื่อยี่ห้อสิ่งของ ก็ให้ระบุได้
แต่ ต้องให้มากที่สุดเท่าที่จะสามารถระบุได้
และสิ่งของที่มีคุณภาพเทียบเท่ากันก็ให้ใช้ได้ด้วย

การระบุคุณลักษณะเฉพาะของสิ่งของหรือยี่ห้อสิ่งของ

งานซื้อ

2

มติ ครม. ตามหนังสือ

ที่ สร 0403/ว 93 ลว. 7 พ.ย. 12 และ

ที่ สร 0203/ว 157 ลว. 27 ธ.ค. 19

คุณลักษณะเฉพาะ
ของสิ่งของ

ห้าม

1. กำหนดให้ใกล้เคียงกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง
2. ระบุยี่ห้อสิ่งของที่จะซื้อ เว้นแต่ ที่มี
ข้อยกเว้นไว้ เช่น ยารักษาโรค
เครื่องอะไหล่ เป็นต้น

ระยะที่ 3 การจัดซื้อจัดจ้าง

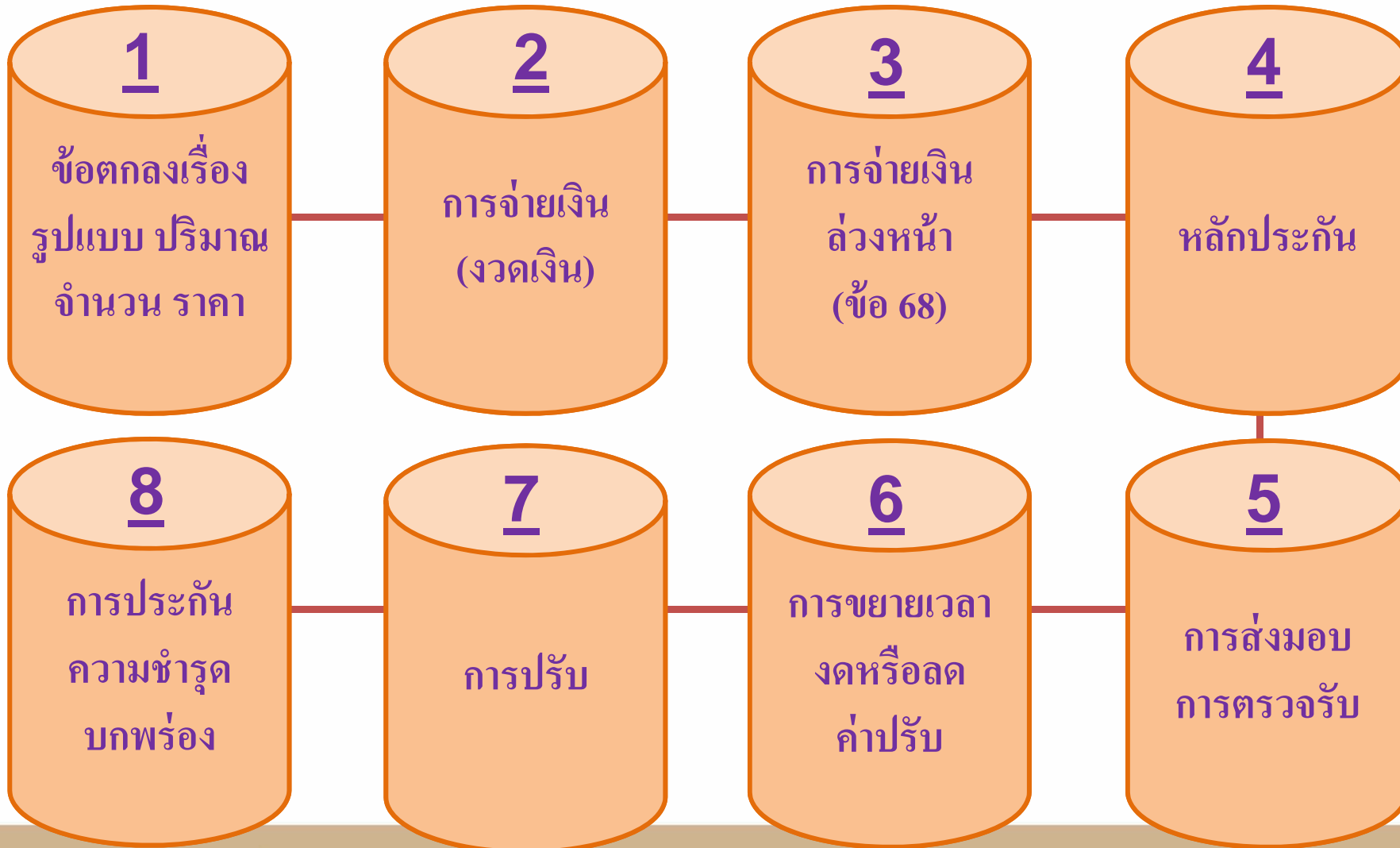
- การประกาศจัดซื้อจัดจ้าง
- การยื่นเสนอราคา
- การพิจารณาผลการเสนอราคา
- การทำสัญญา

สัญญา

ทำตามตัวอย่างที่ สำนักงาน กำหนด

แตกต่างกัน หรือเห็นว่าจะมีปัญหาในทางเสียเปรียบ
หรือไม่รัดกุม ส่งให้สำนักงานพิจารณาก่อน

เงื่อนไขที่สำคัญของสัญญา

ระยะที่ 4 การบริหารสัญญา

การบริหารสัญญา เพื่อให้ผู้ขายผู้รับจ้างดำเนินการหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามสัญญา กรณีที่ผู้ขายผู้รับจ้างไม่ปฏิบัติตามสัญญา จะต้องดำเนินการ

- การคำนวณค่าปรับ
- การแก้ไขสัญญา
- การยกเลิกสัญญา เป็นต้น

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญา

หลัก:

ห้ามแก้ไข เปลี่ยนแปลง

ข้อยกเว้น:

กรณีจำเป็น ไม่ทำให้กองทุนเสียประโยชน์

กรณีแก้ไข เพื่อประโยชน์ของกองทุน

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญา (2)

ผู้มีอำนาจอนุมัติแก้ไข
เปลี่ยนแปลงสัญญา

หลักการ
แก้ไข ฯ

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญา สามารถที่จะพิจารณาดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาในช่วงเวลาใดก็ได้ แม้จะล่วงเลยกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จตามสัญญาก็ตาม แต่อย่างช้าจะต้องดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงก่อนที่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ/ตรวจการจ้างได้ทำการตรวจรับพัสดุหรืองานจ้างไว้ใช้ (แนวตอบ กวพ.)

การกำหนดค่าปรับ (1)

อัตราและเงื่อนไข

การซื้อ/จ้าง ไม่ต้องการผลสำเร็จพร้อมกัน กำหนด
ค่าปรับเป็นรายวัน ในอัตราตายตัวระหว่าง
ร้อยละ 0.01-0.2 ของราคาพัสดุที่ยังไม่ได้รับมอบ

การจ้างซึ่งต้องการผลสำเร็จของงานทั้งหมดพร้อมกัน
กำหนดค่าปรับเป็นรายวันเป็นจำนวนเงินตายตัว
ในอัตราร้อยละ **0.01 – 0.10** ของราคางานจ้างนั้น
(ต้องไม่ต่ำกว่าวันละ 100 บาท)

อัตราและเงินไข

การกำหนดค่าปรับ (2)

งานก่อสร้างที่มีผลกระทบต่อจราจร กำหนดค่าปรับ
เป็นรายวัน ในอัตราร้อยละ 0.25 ของราคางานจ้างนั้น

หมายเหตุ

การกำหนดค่าปรับข้างต้น ในอัตราหรือเป็นจำนวนเงิน
เท่าใด (หากเป็นส่วนราชการ อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้า
ส่วนราชการ)

การคิดค่าปรับตามสัญญา

1

แจ้งการปรับเมื่อครบกำหนดสัญญา/ผิดสัญญาต้องคิด
ค่าปรับ นับถัดจากวันครบกำหนดสัญญา/ข้อตกลง โดยหัก
จำนวนวันที่ใช้ไปในการตรวจรับออกก่อน

2

สงวนสิทธิปรับ เมื่อส่งมอบของ/งาน ไม่ตรงตามสัญญา

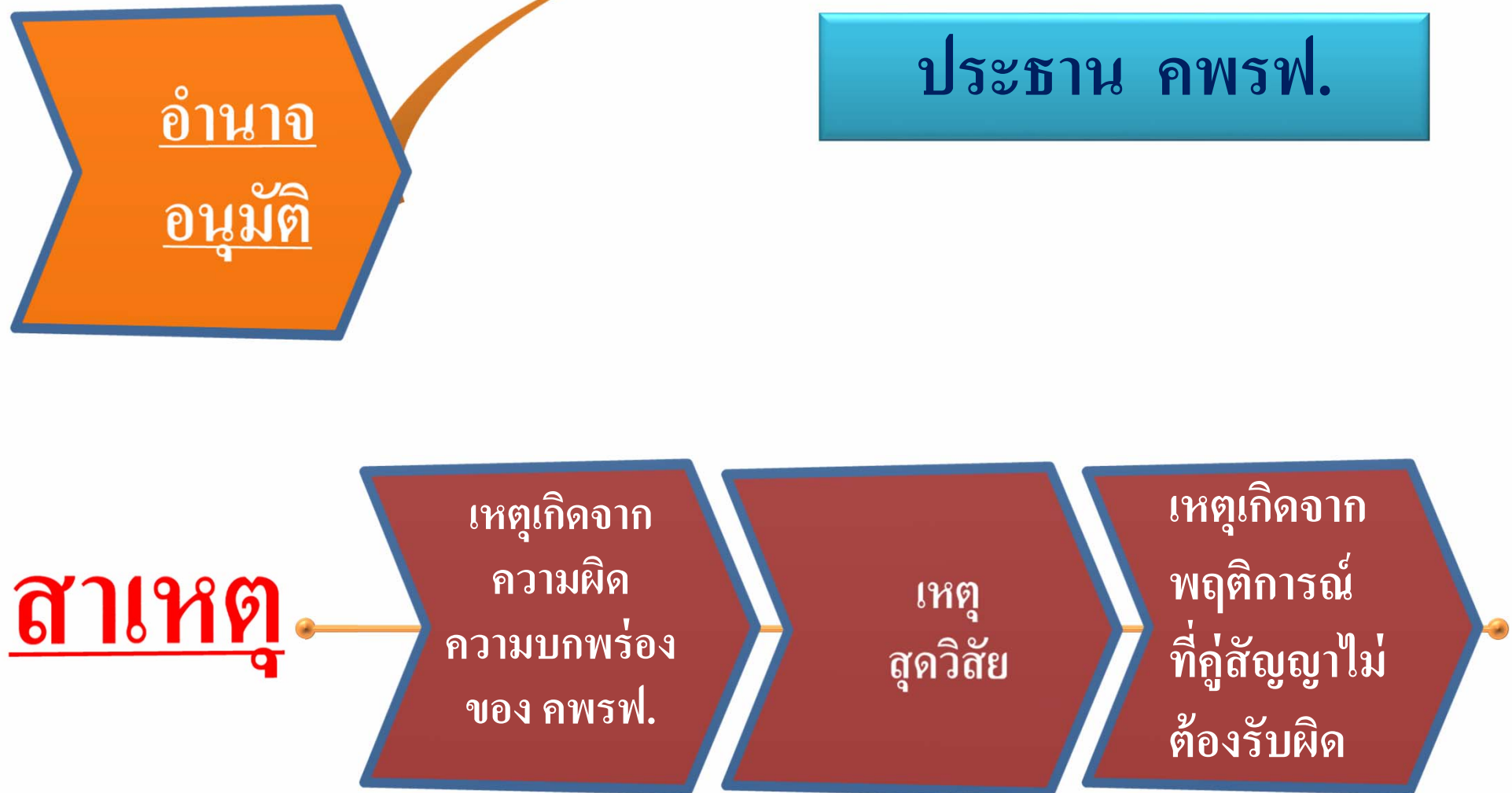
3

เงื่อนไขสัญญาของเป็นชุด ปรับทั้งชุด

4

ของติดตั้ง/ทดลอง/ปรับตามราคาของทั้งหมด

การงด ลดค่าปรับ หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญา (ข้อ 48)

การงด ลดค่าปรับ หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญา (ข้อ 139)

วิธีการ

คู่สัญญาต้องแจ้งเหตุให้ส่วนราชการทราบภายใน 15 วัน นับแต่เหตุนั้นได้สิ้นสุดลง หากมิได้แจ้งภายในเวลาที่ กำหนดคู่สัญญา จะยกมากล่าวอ้างเพื่อขอลดหรืองดค่าปรับ หรือขยายเวลามิได้ เว้นแต่กรณี ตาม (1) ซึ่งมีหลักฐานชัดเจน หรือ คพรพ. ทราบดี อยู่แล้วตั้งแต่ต้น

พิจารณาได้ตามจำนวนวันที่มีเหตุเกิดขึ้นจริง

การตรวจรับพัสดุ การตรวจ
การจ้าง
และ ผู้ควบคุมงาน

การตรวจรับพัสดุ

ระเบียบฯ พักดู ข้อ 49: หน้าที่ของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ

สถานที่ตรวจรับ :-
ตรวจรับพัสดุ ณ

1

ที่ทำการของผู้ใช้พัสดุ

2

สถานที่ซึ่งกำหนดไว้ในสัญญาหรือข้อตกลง

3

สถานที่อื่น ในกรณีที่ไม่มีสัญญาหรือข้อตกลง

* ต้องได้รับอนุมัติจาก ประธาน คพรพ. ก่อน

หน้าที่ของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ (ต่อ)

ระยะเวลาตรวจรับ

โดยปกติ

ให้ตรวจรับพัสดุในวันที่
ผู้ขายหรือ ผู้รับจ้างนำพัสดุ
มาส่ง และให้ดำเนินการให้
เสร็จสิ้นไปโดยเร็วที่สุด

กรณีตรวจรับถูกต้องครบถ้วน

รับพัสดุไว้ และถือว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้าง ได้ส่งมอบถูกต้อง
ครบถ้วนตั้งแต่วันที่นำพัสดุนั้นมาส่ง

ทำใบตรวจรับอย่างน้อย 2 ฉบับ โดยลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน
(มอบแก่ผู้ขาย 1 คพรฟ. 1 เพื่อประกอบการเบิกจ่ายเงิน)

รายงานผลให้ ประธาน คพรฟ. ทราบ

หน้าที่ของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ (ต่อ)

กรณีพัสดุเป็น
ชุด / หน่วย

ให้ดูว่า ถ้าขาดส่วนประกอบอย่างใดอย่างหนึ่ง
จะการใช้การไม่ได้อย่างสมบูรณ์

ถือว่ายังไม่ได้ส่งมอบ

รับรายงาน ประธาน คพรพ.
ทราบภายใน 3 วันทำการ
นับแต่ตรวจพบ

หน้าที่ของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ (ต่อ)

กรรมการตรวจรับบางคนไม่ยอมรับพัสดุ

ให้ทำความเข้าใจแย้งไว้ เสนอ
ประธานฯ คพรฟ.

ถ้า ประธานฯสั่งการให้รับพัสดุไว้
* ให้ดำเนินการออกใบตรวจรับให้
ผู้ขาย/ ผู้รับจ้างและ คพรฟ.

การตรวจรับที่ไม่ชอบด้วยระเบียบฯ (กรณีราชการ)

ผู้รับจ้างทำงานตามสัญญาครบถ้วนแล้ว

ส่วนราชการให้ผู้รับจ้างทำงานอย่างอื่นที่มีได้ในสัญญาจ้าง
แทน

คณะกรรมการตรวจการจ้าง ได้ร่วมกันตรวจรับงานว่า เป็นการ
ถูกต้องตามสัญญาจ้าง

ถือว่าตรวจรับงานฝ่าฝืนระเบียบ และ
..... เข้าลักษณะทำรายงานเท็จ

นร (กวพ) 1002/ว 13 ลว. 3 มี.ค. 31

งานก่อสร้าง

ระเบียบฯ พัสดู ข้อ 50 :หน้าที่ของคณะกรรมการตรวจรับพัสดู

ตรวจรายงานของผู้
ควบคุมงาน

1

ดูการปฏิบัติงานของผู้รับจ้าง

2

ตรวจตามแบบรูป รายการละเอียดตามที่
ระบุในสัญญาทุกสัปดาห์

3

รับทราบการสั่งการของผู้ควบคุมงาน กรณีสั่งผู้
รับจ้างหยุด/ พักงาน

4

รายงาน ประธาน คพρφ .สั่งการ

หน้าที่ของคณะกรรมการตรวจการจ้าง (ต่อ)

กรณีมีข้อสงสัย
เห็นว่าไม่น่าจะเป็น
ตามหลักวิชาการ

- ให้ออกตรวจสถานที่ที่จ้าง
- ให้มีอำนาจ
 - สั่งเปลี่ยนแปลง แก้ไข เพิ่มเติม ตัดทอนงานจ้างได้ เพื่อให้เป็นไปตามรูปแบบ / รายการ / ข้อตกลง
- ตรวจสอบงานที่ส่งมอบ
 - ภายใน 3 วันทำการ นับแต่วันที่คณะกรรมการรับพัสดุทราบ
 - ตรวจสอบให้เสร็จโดยเร็วที่สุด (หากเป็นราชการ มติคณะรัฐมนตรี 3 วัน, 5 วัน)

หน้าที่ของคณะกรรมการตรวจการจ้าง (ต่อ)

กรณีตรวจถูกต้อง

ทำใบรับรองผลการ
ปฏิบัติงานทั้งหมดหรือ
เฉพาะงวด

2 ฉบับ ผู้รับจ้าง 1 ฉบับ
คพรฟ. 1 ฉบับ รายงาน
ประธานทราบ

กรณีตรวจพบว่าไม่ถูกต้อง

ทั้งหมด / เฉพาะงวดใด

ให้รายงาน ประธาน คพรฟ.
เพื่อทราบหรือสั่งการ

หากมติกรรมการตรวจการจ้างบางคนไม่ยอมรับงาน ให้ทำ
ความเห็นแย้งไว้ เสนอประธาน เพื่อสั่งการ หากประธานฯ
สั่งให้ตรวจรับไว้ จึงไปดำเนินการเบิกจ่ายเงิน

ระยะที่ 5 การควบคุมและจำหน่ายพัสดุ

การควบคุม

- การควบคุมวัสดุ
 - การทำรายการรับ
 - การทำรายการเบิกจ่าย
- การควบคุมครุภัณฑ์
 - การทำทะเบียนครุภัณฑ์ของแต่ละรายการ

ระยะที่ 5 การควบคุมและจำหน่ายพัสดุ (ต่อ)

➤ การบำรุงรักษา

- เพื่อให้พัสดุมีความคงทนและมีคุณภาพที่ดีตลอดอายุการใช้งาน

➤ การจำหน่าย

- เพื่อลดภาระงบประมาณในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และทำให้ดูแลบำรุงรักษาเฉพาะพัสดุที่สำคัญและจำเป็นต่อการปฏิบัติงานเท่านั้น

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม

สำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

กรมบัญชีกลาง

โทร. 02-127-7000 ต่อ 4589

E-MAIL : OPM@CGD.GO.TH